

Stiftelsen Äventyret

Org.nr. 802426-2159

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Grundskolan Äventyret i Västerås kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Äventyret att senast den **24 augusti 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Lokaler

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Äventyret inte uppfyller författningskraven avseende att:

- För utbildningen finns de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. (2 kap. 35 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att skolan har de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. I detta ingår att:
  - Eleverna ska ha tillgång till specialsalar för att göra laborationer i naturorienterande ämnen.
  - Eleverna ska ha tillgång till sal för undervisning i trä- och metallslöjd.
  - Eleverna ska ha tillgång till idrottssal i sådan utsträckning att de kan ges samtliga delar av det centrala innehållet i ämnet som kräver inomhussal.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Äventyret inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan. (Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 3 Kursplaner)
- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

- Se till att eleverna ges en undervisningen utifrån det centrala innehållet som framgår av kursplanen för respektive ämne.

- Se till att lärarnas planering och genomförande av undervisningen sker med fokus på kraven i läroplanen och kursplanerna för respektive ämne.
- Se till att undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. I detta ingår att undervisningen ska vara varierad och att lärarna informerar eleverna om syftet och målen med undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Äventyret inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att elever i behov av särskilt stöd ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Äventyret inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna bedömer elevernas kunskaper allsidigt utifrån kunskapskraven samt beslutar och informerar om betyg i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 15 §, 10 kap. 15–20 §§ skollagen; 6 kap. 7 § och 9 kap. 20 § skolförordningen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg; Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen)
- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 10 kap. 12 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

- Se till att lärarna informerar eleverna om grunderna för betygssättningen.
- Se till att lärarna muntligt och skriftligt redovisar sin utvärdering av varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav för eleverna och deras vårdnadshavare.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Äventyret inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att alla elever tillförsäkras en studiemiljö som präglas av studiero. I detta ingår att:
  - Det ska råda studiero på lektionerna.
  - Alla lärare ska ingripa då elever stör studieron under pågående lektion.
  - Elever som skriver prov eller har lektion ska inte störas av elever som är på väg in eller ut från raster. Detta innebär att lokalerna behöver ses över i detta avseende.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Äventyret inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att alla elevers behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Äventyret inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Huvudmannen och rektorn ska se till att följa upp kunskapsresultaten i alla ämnen och årskurser och att denna uppföljning dokumenteras.
- Huvudmannen och rektorn ska se till att kunskapsresultaten analyseras och åtgärder beslutas utifrån dessa analyser och att detta dokumenteras.

- Huvudmannen och rektorn ska se till att de beslutade åtgärderna genomförs och att de dokumenteras.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Stiftelsen Äventyret inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen vid skolenheterna genomförs av den huvudman som erhållit godkännande för utbildningen vid respektive skolenhet, samt enligt de villkor som framgår av godkännandet eller särskilda beslut. (2 kap. 5 § skollagen)

Åtgärder

- Se till att skolan erbjuder minst två av språken franska, spanska och tyska som språkval.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns flertalet brister i den utbildning som bedrivs på Grundskolan Äventyret av Stiftelsen Äventyret.

Tillsynen visar att Grundskolan Äventyret inte har de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Skolan saknar vissa specialsalar, vilket gör att det saknas utrymmen för övningar som kräver mer utrymmen eller specialutrustning. Detta gäller laborationer i kemi och fysik, arbete med trä och metall i ämnet slöjd eller delar av ämnet idrott och hälsa.

Skolinspektionen bedömer vidare att alla elever på skolan inte får en undervisning som behandlar allt centralt innehåll som undervisningen ska rymma. Skolinspektionens utredning visar bland annat att bristen på lokaler i trä- och metallslöjd samt idrott och hälsa innebär att eleverna inte ges en undervisning som omfattar allt centralt innehåll i dessa ämnens kursplaner. Alla elever ges inte heller ett aktivt lärarstöd i undervisningen. Skolan brister också i att ge elever, i behov av det, särskilt stöd på det sätt och i den omfattning som krävs. Tillsynen visar vidare att studieron på skolan brister. Skolan behöver ge eleverna ett aktivt lärarstöd och elever i behov av särskilt stöd sådant stöd, både för att gynna deras lärande men också för att komma tillrätta med skolans problem med studieron.

Det finns också brister i bedömning och betygssättning på Grundskolan Äventyret. Eleverna behöver informeras om grunderna för betygssättning i enlighet med författningarnas krav. Alla lärare behöver också informera elever och vårdnadshavare om elevers kunskapsutveckling. Förutsättningarna för undervisningen på skolan brister också då skolan inte erbjuder minst två språkval. Det ges inte heller studie- och yrkesvägledning till eleverna i alla årskurser.

Stiftelsen Äventyret brister vidare i sin styrning och utveckling av verksamheten, på såväl huvudmannanivå som på enhetsnivå. Det görs inte en uppföljning av kunskapsresultat i alla ämnen och årskurser och därigenom inte heller någon analys av

dessa. Då denna analys saknas, så saknas underlaget för att sätta in utvecklingsåtgärder som motsvarar de behov som skolan faktiskt har.

Föreläggande

Lokaler

Det finns inte tillräcklig tillgång till lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Skolinspektionen bedömer att Stiftelsen Äventyret brister när det gäller att se till att Grundskolan Äventyret har de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Utredning visar att skolan genomförs i lokaler där det saknas specialsalar. Det saknas lokaler med specialutrustning för att kunna göra de mer avancerade laborationer som krävs för att syftet i ämnen som kemi och fysik ska kunna uppfyllas och för att kunna arbeta med det centrala innehållet inom trä och metall i ämnet slöjd. Undervisningen i idrott och hälsa inomhus genomförs vidare nästan uteslutande i en vanlig klassrumssal, utan att skolan på annat sätt ser till att samtliga delar av centralt innehåll som kräver inomhussal tillgodoses. Dessa bristande förutsättningar försvårar för lärarna att kunna erbjuda en varierad och stimulerande undervisning och försvårar också nämnvärt deras möjligheter att genomföra undervisningen med utgångspunkt från det centrala innehållet.

Enligt skollagen ska det för utbildningen finnas de lokaler och den utrustning som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. I förarbetena till bestämmelsen anges att bestämmelsen bland annat innebär att det för utbildningen ska finnas ändamålsenliga lokaler och den utrustning som behövs utifrån elevers varierande behov avseende kommunikation, information och informationsteknik så att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. (Prop. 2009/10:165, s. 283)

Skolinspektionens utredning visar att idrott och hälsa genomförs utomhus och i lokaler där inte alla delar av det centrala innehållet enligt kursplanen kan genomföras i tillräcklig utsträckning. Enligt rektorn har skolans lokaler varit ett återkommande problem under hela den tid som skolan har funnits. Enligt huvudmannen har skolan haft ett rivningskontrakt med Västerås kommun om att bedriva sin utbildning i lokaler som kommunen hela tiden har haft för avsikt att riva. Rektorn uppger att de nu har ett fast kontrakt för de befintliga delarna. I dessa delar ingår enligt rektorn dock inga specialsalar. Tidigare fanns till exempel en idrottshall, men den är nu riven. Skolan har upplåtit ett av klassrummen som en rörelsesal, men takhöjd och mått är normala i detta rum och ribbstolen i rummet får eleverna inte använda, enligt intervju med elever. Av intervjuer med lärare och elever framgår att det är ett tomt klassrum och inte en idrottssal. Eleverna uppger att det finns en ribbstol i rummet men att den får de inte använda. Skolinspektionen anser att det finns aktiviteter som ingår i det centrala innehållet som kan genomföras i salen, exempelvis dans och lekar. Däremot kan inte inomhusidrotter eller redskapsgymnastik genomföras i tillräcklig utsträckning. Enligt rektorn genomförs en stor del av undervisningen i idrott och hälsa utomhus och de hyr in sig i en idrottshall vid behov. Enligt intervju med lärare gör resorna till idrottshallen att undervisningstiden minskar. Representanter för elevhälsan uppger i intervju att det

går bra trots att de inte har en idrottssal eftersom eleverna är ute mycket på idrotten och de åker till friidrottshall och badhus. Enligt kompletterande information från huvudmannen har årskurs 4–6 besökt en idrottshall tre gånger och årskurs 7–9 en gång under höstterminen. Elever i årskurs 7 och 9 uppger att de har alla idrotter utomhus – fotboll och basket även om basketplanen ska försvinna. Eleverna uppger även att på den senaste idrottslektionen stod de på händer. De uppger att de har barnlekar på idrotten.

Skolinspektionens utredning visar att skolan inte heller har några egna salar, eller säkerställer att eleverna får tillgång till det på annat sätt, med utrustning där det centrala innehållet i slöjdämnet inom trä och metall kan genomföras. Lärare för årskurs 4–9 uppger i intervju att det inte finns några redskap för trä och metall. Lärarna uppger vidare att skolan tidigare hade träslöjd på en annan skola men att de slutade med det för ett och ett halvt år sedan. Elever i årskurs 4–6 uppger att elever i årskurs 6 hade träslöjd varannan gång tidigare men att det var för två år sedan. De uppger även att de inte har arbetat med metall. En elev i årskurs 4–6 uppger att hen bara har haft syslöjd fast hen har haft slöjd i tre år. I kompletterande svar från huvudmannen anges att den senaste termin som eleverna erbjöds undervisning inom trä- och metallslöjd var vårterminen 2016. Enligt rektorn har skolan mer fokus på de delar i kursplanen som handlar om textilslöjd, samt enklare områden inom trä.

Skolinspektionens utredning visar att skolan även saknar tillgång till lokaler där avancerade laborationer inom naturorienterande ämnen och ämnet teknik kan genomföras. Intervjuade lärare uppger att de enbart genomför enklare laborationer på grund av att de inte har någon sal för naturorienterande ämnen. De uppger att de i och för sig bedömer att eleverna utifrån detta kan nå målen, men att eleverna hade kunnat nå längre om skolan hade haft en sal för naturorienterande ämnen. Enligt intervjuade lärare hade en sådan sal gett eleverna betydligt bättre förutsättningar att utvecklas. Enligt rektorn genomförs mer avancerade laborationer i samband med studiebesök, men elever i årskurs 7 och 9 uppger att eleverna vid ett tillfälle har varit i extern lokal och gjort laborationer men att det inte var så användbart för då skrev de ingen laborationsrapport. De uppger att de inte har gjort något med syror och baser. De uppger även att de har gjort laborationer i köket. I huvudmannens kompletterande svar anges att skolan har en "flexibel lokalanvändning" och att det finns vatten och spisar att tillgå. Även utemiljön används som laborationsmiljö. På en kompletterande fråga om hur många och vilka laborationer som eleverna har gjort under höstterminen svarar huvudmannen att årskurs 7–9 har genomfört en laboration i fysik under höstterminen 2017 och att årskurs 4–6 inte har arbetat med laborationer under höstterminen 2017. Enligt samma komplettering från huvudmannen har tidigare läsårs undervisning i naturorienterande ämnen behandlat lösningar och blandningar, en årskurs har gjort badbomber och tre årskurser har arbetat med en laboration om fjärilars liv.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Grundskolan Äventyrets verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Grundskolan Äventyret att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Undervisning och lärande

Undervisningen omfattar inte alltid det centrala innehållet i respektive kursplan

Skolinspektionen bedömer att undervisningen inte alltid omfattar det centrala innehållet i respektive kursplan. Skolinspektionens utredning visar att bristen på lokaler för trä- och metallslöjd samt idrott och hälsa innebär att eleverna inte ges en undervisning som omfattar allt centralt innehåll i dessa ämnens kursplaner. Av Skolinspektionens utredning framgår vidare att lärarna visserligen planerar undervisningen utifrån kursplanerna och det centrala innehållet som framgår i dem. Men trots detta genomförs inte all undervisning så att den omfattar allt centralt innehåll enligt kursplanerna för alla elever. Detta eftersom eleverna i hög utsträckning själva väljer vad de vill arbeta med och lärarna inte alltid följer upp vad eleverna har valt att arbeta med. Utredningen visar vidare att rektorn inte följer upp om eleverna ges en undervisning som omfattar allt centralt innehåll enligt kursplanerna. Att eleverna inte ges en undervisning som omfattar det centrala innehållet i respektive kursplan innebär att elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen försvåras.

För utbildningen i grundskolan gäller en läroplan som utgår från bestämmelserna i skollagen. Läroplanen anger dels utbildningens värdegrund och uppdrag, dels mål och riktlinjer för hur utbildningen ska bedrivas. Läroplanen innehåller även kursplaner för grundskolan. Kursplanerna innehåller respektive ämnes syfte och centrala innehåll samt vilka kunskapskrav som eleven ska nå.

Av Skolinspektionens utredning framgår att eleverna i hög utsträckning själva väljer vad de vill arbeta med. Lärarna berättar att eleverna arbetar enskilt under en stor del av lektionstiden som ett led i att de ska utveckla sitt eget ansvar för sitt lärande. Intervjuade lärare beskriver visserligen att de alltid planerar undervisningen med utgångspunkt från respektive kursplan. Undervisningen i årskurserna 2–3 består delvis av det skolan kallar "arbetstid" då eleverna själva väljer vilket ämne de ska arbeta med utifrån individuella arbetsscheman. Av intervju med lärarna i årskurs F–3 framkommer att eleverna har sådan arbetstid där eleverna utifrån ett arbetsschema väljer själva vad de ska arbeta med flera gånger i veckan, även om de minskat sådan arbetstid jämfört med tidigare. Intervjuade yngre elever beskriver att undervisningen i stor utsträckning genomförs på ett sätt där det är de själva som väljer vad de ska arbeta med. Detta framkommer även i intervjuer med de äldre eleverna.

Av intervjuer med elever och lärare framgår vidare att elever i årskurserna 4–9 väljer själva vad de ska arbeta med i tematiska studier vilket medför att inte alla elever får del av allt det centrala innehåll som lärarna planerat att de ska få i de tematiska studierna. Undervisningen i årskurserna 4–9 består delvis av det skolan kallar "sammanhang" som innebär ämnesövergripande tematiska studier. Av intervju med lärare i 4–9 framkommer att hälften av undervisningen sker i dessa tematiska studier. Dessa planeras gemensamt av alla lärare och i planen ingår vilket centralt innehåll som ska behandlas samt hur det tematiska studiet ska redovisas. Det mer ämnesspecifika innehållet planeras av en lärare med ämneskunskaper. Att alla lärare är med på planeringen gör att "vem som helst av lärarna kan gå in och hålla den lektionen". Av intervju med lärare som undervisar i årskurserna 4–9 och elever i årskurs 7 och 9 framkommer att när elever valde ämnen i den pågående tematiska studien så valde

några ämnen inom teknik och några inom samhällskunskap. Av intervju med lärarna framkommer att detta val gör att det "kan bli så" att eleverna inte kommer att kunna visa alla kunskapskrav i alla ämnen. En lärare uppger att det inte är uttalat att alla elever kommer att kunna visa alla kunskapskrav i alla ämnen, i de tematiska studierna, för en del kommer att kunna visa "mer förmågor i samhällskunskap och andra mer inom fysik". Intervjuade äldre elever beskriver att de ofta har undervisning i form av tematiska studier, där det för dem är oklart inom vilket ämne undervisningen bedrivs.

Även Skolinspektionens dokumentstudier indikerar att elever i årskurserna 4–9 arbetar i tematiska studier på ett sätt så att inte alla elever får del av hela det centrala innehållet enligt kursplanerna i alla ämnen. I ett exempel på planering och genomförande av ett tematiskt område som Skolinspektionen studerat framgår att flera ämnen ingår, bland annat religionskunskap, och att det står vilket centralt innehåll som ska behandlas i respektive ämne. Av de eleverbeten (grupparbeten) som Skolinspektionen studerat hade en grupp besvarat uppgifterna i religionskunskap, men inte den andra.

Av Skolinspektionens utredning framgår att lärarna inte alltid följer upp vad eleverna har valt att arbeta med i förhållande till det centrala innehållet. I intervju med lärare som undervisar i årskurserna 2–3 framkommer att de har svårt att ha kontroll över att eleverna verkligen arbetar med det som läraren har planerat under de pass som skolan kallar "arbetstid" då eleverna själva väljer vilket ämne de ska arbeta med utifrån individuella arbetsscheman. Intervjuade lärare i dessa årskurser uppger vidare att lärarna inte följer upp vad eleverna faktiskt arbetar med. Lärarna i F–3 berättar dock att mentorn följer upp de individuella scheman som eleverna har. Intervjuade yngre elever beskriver att läraren inte skriver upp inom vilket ämne de valt att arbeta vid ett specifikt pass. Skolinspektionen kunde även vid observerade lektioner se att det var upplägget för de flesta lektionerna. Lärarna i årskurs 4–9 uppger att de hade en tanke att det skulle göra ett årshjul för att garantera att eleverna får sitt centrala innehåll. De håller på att fylla på det igen. De uppger att det är upp till den undervisande läraren att se till att alla elever har fått del av allt centralt innehåll.

Utredningen visar även att rektorn inte följer upp om eleverna ges undervisning som omfattar allt centralt innehåll enligt kursplanerna. Intervjuade lärare i årskurs 4–9 uppger att rektorn inte har någon kontroll över att lärarna verkligen planerar undervisningen utifrån kursplanerna. Skolan håller enligt lärare på att bygga upp detta men i dagsläget finns inget system för att säkerställa att alla elever får ta del av allt centralt innehåll enligt lärare. Huvudmannen och rektorn uppger att skolan saknar ett system för att kontrollera att undervisningen utgår från det centrala innehållet. Av intervju med rektorn framkommer att skolan inte har timplanelös undervisning, men att ledningen har funderat på att ansöka om det eftersom det stämmer överens med hur ledningen vill bedriva undervisningen.

Dessutom visar Skolinspektionens utredning, vilket framgått ovan under rubriken "Lokaler" att bristen på lokaler i trä- och metallslöjd samt idrott och hälsa innebär att eleverna inte ges en undervisning som omfattar allt centralt innehåll enligt dessa ämnens kursplaner. Skolinspektionens utredning visar att idrott och hälsa genomförs utomhus och i lokaler där inte alla delar av det centrala innehållet enligt kursplanen kan genomföras i tillräcklig utsträckning. Vidare visar utredningen att skolan inte har

några egna salar, eller säkerställer att eleverna får tillgång till det på annat sätt, med utrustning där eleverna kan ges hela det centrala innehållet i slöjddämnet inom trä och metall.

Undervisningen innebär inte ett aktivt lärarstöd för eleverna

Skolinspektionen bedömer att undervisningen inte innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. Skolinspektionens utredning visar att undervisningen inte är varierad eftersom eleverna mestadels arbetar enskilt och lärarna inte alltid tydliggör undervisningens syfte eller mål. En förklaring till bristerna i aktivt lärarstöd är lokalernas utformning som gör det svårt för lärare att bland annat hålla genomgångar. Att läraren har en så pass tillbakadragen roll och eleverna i sådan hög utsträckning måste ta ansvar för sitt eget lärande i form av eget arbete utan lärarstöd innebär en risk för att elevernas kunskapsresultat påverkas negativt.

Av skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. I skolförordningen anges att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Av läroplanen framgår att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt.

Enligt Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisningen innebär strukturerad undervisning att lärare leder och styr arbetsprocesserna i undervisningen. Med detta avses att lärare skapar en balans mellan olika arbetsformer så som gemensamma genomgångar, enskilt arbete och samarbete mellan elever. En undervisning som bygger på individuellt arbete där eleverna i alltför hög utsträckning själva förväntas göra upptäckter genom att på egen hand söka information och dra slutsatser har visat sig vara ineffektiv. Vidare anges i samma allmänna råd att en viktig del i en strukturerad undervisning är att det finns ett logiskt flöde i lektionen och en tydlighet kring hur enskilda moment och aktiviteter gagnar undervisningens syfte. Läraren ansvarar för att leda undervisningen och tydliggöra på vilket sätt olika moment i undervisningen är kopplade till de förmågor som eleverna ska ges möjlighet att utveckla. Det måste också vara tydligt för eleven på vilket sätt aktiviteterna i undervisningen ska ge dem möjlighet att utveckla dessa förmågor. (SKOLFS 2011:49 s 17–19)

Av Skolinspektionens utredning framgår att eleverna i hög utsträckning arbetar enskilt. Lärarna berättar att eleverna arbetar enskilt under en stor del av lektionstiden som ett led i att de ska utveckla sitt eget ansvar för sitt lärande. Enligt intervjuade lärare är en annan av orsakerna till detta lokalernas utformning. Eftersom klasserna inte har egna rum utan all undervisning bedrivs i öppna ytor där olika grupper hör varandra, upplever lärarna att det är enklast att låta eleverna arbeta enskilt. Vid samtliga av de lektioner Skolinspektionen observerade arbetade eleverna enskilt med olika arbetsuppgifter. Intervjuade elever uppger också att det är det vanligaste sättet

undervisningen bedrivs på. Eleverna i årskurs 2–3 berättar att lärarna har genomgång ungefär en gång i veckan och eleverna har grupparbeten ibland. Av intervju med elever i årskurs 4–6 framkommer att den matematiklektion som Skolinspektionen observerade, där eleverna arbetade enskilt i boken under hela lektionen utan inledning eller avslutning och utan något avbrott från läraren, är så de brukar arbeta. Eleverna i årskurs 4–6 berättar dock att de brukar ha genomgång i början av ett arbete och att de arbetar i grupp. Av intervju med elever i årskurs 7 och 9 framkommer att det är vanligt att de arbetar enskilt med samma sak hela lektioner utan att läraren bryter av för genomgång eller för att variera arbetsuppgifterna. Intervjuade lärare berättar att det enbart är i början av tematiska studier, som kan pågå i fyra–sex veckor, som det genomförs gemensamma genomgångar.

Av Skolinspektionens utredning framgår att lokalernas utformning innebär svårigheter för lärarna att genomföra undervisningen. Av intervju med lärare i F–3 och med lärare i 4–9 framkommer att det är svårt att hålla genomgångarna eftersom de andra grupperna som är i samma lokal stör genomgångarna. Lärare för förskoleklass och årskurs 1–3 uppger att lokalerna och arbetsformerna inte passar den målgrupp elever som skolan har. Av intervju med elevhälsan framkommer att skolan behöver organiseras och bedrivs i enlighet med de behov som eleverna faktiskt har och inte utifrån en önskan om hur eleverna borde vara. Enligt elevhälsans synpunkter på protokollet, som huvudmannen lämnat in, menar elevhälsan att det är för alla elever som de öppna lokalerna inte är bra samt att skolan inte är anpassad efter elever som har koncentrationsproblem eller uppmärksamhetsproblem.

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och elever samt Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att inte alla lärare varierar undervisningen. Av intervju med elevhälsan framkommer att de har hört från elever att de upplever att arbetspassen är långa, att de tappar koncentrationen och att de tycker att undervisningen är långtråkig. Detta bekräftas också i elevintervjuerna med elever i årskurs 4–6. Elevhälsan upplever själva undervisningen som monoton och att det saknas energi i lektionerna i årskurs 4–9. Elevhälsan menar att lärarna i årskurs 4–9 inte förstår att eleverna behöver få byta uppgifter under lektionerna och att det behövs pauser, inslag och inspirationer vid varje lektion. Av intervju med rektorn framkommer att ledningens vision är att inledningen på de tematiska studierna ska inspirera eleverna. Ledningen har arbetat med att få in mer "inspiration" i undervisningen i ett ämne, men ser att de behöver fortsätta med det och rektorn anser att lärarna behöver hitta mer inspiration i undervisningen. Rektorn framhåller dock att det är olika i olika ämnen och att det finns lärare som är bra på att ge strukturerad undervisning. Vid varje lektion som Skolinspektionen observerat förekommer elever som inte arbetar aktivt med skolarbete. Skolinspektionen ser inte heller några exempel på lärarledd variation eller intresseväckande inslag för dessa elever.

Skolinspektionens utredning visar att lärarna inte alltid tydliggör syftet och målen med undervisningen för eleverna. I intervju med elever i årskurs 2–3 framkommer att lärarna förklarar syftet med varje lektion för eleverna. Eleverna i årskurs 4–6 däremot får syftet förklarad den första lektionen under ett temaarbete som kan pågå fyra–sex veckor. I slutet av temaarbetet kan det hända att de får reflektera över vad de lärt sig.

Av intervju med rektorn framkommer att syftet med undervisningen tydliggörs i några ämnen, men inte i andra.

Skolinspektionens utredning visar att eleverna inte alltid informeras om målen med undervisningen. Visserligen säger alla intervjuade elever i årskurs 4–6 att de har hört talas om läroplanen, men av intervju med lärarna framkommer att eleverna har efterfrågat att lärarna ska tydliggöra målen. Enligt lärarna har rektorn inte heller säkerställt att lärarna informerar om målen med undervisningen. Alla intervjuade elever i årskurs 7 och 9 uppger att de inte har informerats om läroplan eller kursplan. I ett exempel på planering och genomförande av ett tematiskt område som Skolinspektionen studerat framgår att flera ämnen ingår och att det står vilket centralt innehåll som ska behandlas i respektive ämne.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Grundskolan Äventyrets verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Grundskolan Äventyret att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att Grundskolan Äventyret brister när det gäller att elever i behov av särskilt stöd ges stöd på det sätt och i den omfattning som krävs. Skolinspektionens utredning visar att skolan upptäcker och utreder elever i behov av särskilt stöd, men att skolan inte alltid sätter in de åtgärder i form av särskilt stöd som utredningen visar att eleverna behöver. Att elever inte får sina behov av särskilt stöd tillgodosedda är allvarligt eftersom det försämrar deras möjligheter att nå målen för utbildningen.

Av skollagen framgår att en elev som är i behov av särskilt stöd ska ges sådant stöd som skolans utredning visar att eleven behöver. Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. Rektorn har också ett särskilt ansvar för att resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör.

Skolinspektionens utredning visar att skolan har rutiner för att upptäcka och utreda elever i behov av särskilt stöd, men att skolan trots detta inte alltid sätter in de åtgärder i form av särskilt stöd som utredningen visar att eleven behöver. Intervjuade lärare beskriver att skolans rutiner för att upptäcka och utreda elever som lärare anser är i behov av särskilt stöd fungerar bra. Detta beskriver även elevhälsans personal. Av intervju med lärare framkommer dock att skolan inte förmår att skapa de förutsättningar som utredningarna av elevers behov av särskilt stöd visar att eleverna behöver och lärarna ger ett par konkreta exempel. I intervju med elevhälsan framkommer att de delar lärarnas bild att alla elever inte får det särskilda stöd de behöver och att deras bedömning är att detta beror på att resurserna inte räcker till för att alla elevers behov ska tillgodoses. De beskriver att det finns en stor andel elever

med stora behov av särskilt stöd vid skolan och att vårdnadshavare som "bråkar" får mycket resurser, medan andra blir utan. Av intervju med rektorn framkommer att ledningen "vänder ut och in på sig" för att tillgodose elevernas stödbehov, men att skolan för det mesta får avslag när den ansöker om tilläggsbelopp och detta år fick skolan bara hälften i tilläggsbelopp jämfört med förra året. Av intervju med huvudmannen framkommer att skolan har fått "för stor" andel elever med stödbehov, men att skolan tar in resurser efter de behov som eleverna har.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Grundskolan Äventyrets verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Grundskolan Äventyret att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Information om grunderna för betyg

Skolinspektionen bedömer att Grundskolan Äventyret brister i att informera om betyg i enlighet med författningarnas krav. Utredningen visar att lärarna inte informerar eleverna om grunderna för betygssättningen i tillräcklig utsträckning. Detta leder till att elevernas möjligheter att kunna ta ett personligt ansvar för sin kunskapsutveckling försvåras eftersom de inte har kunskap om vad det är som betygssättningen utgår ifrån.

I skollagen anges att eleverna ska informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen.

Av förarbetena framgår att mål- och resultatstyrningen innebär att elever och lärare ska ha ett stort utrymme att tillsammans planera och utforma undervisningen till innehåll och arbetssätt. Arbetet förutsätter att läraren ska informera alla elever om mål och kunskapskrav i början av ett ämne och under utbildningens gång. Genom bra information om kunskapskraven i början av studierna kan många missförstånd som gäller enskilda betyg undvikas. (Prop. 2009/10:165, s. 300)

Skolinspektionens utredning visar att lärarna inte informerar om grunderna för betygssättningen i tillräcklig utsträckning. Av intervju med elever i årskurs 4–6 samt 7 och 9 framkommer att lärarna inte har informerat om betyg eller om hur betygssystemet fungerar. En elev har fått information om kunskapskraven för E, C och A i det pågående tematiska arbetet och fått veta att det är lättare att få med kunskapskraven om eleven skriver mycket; de andra eleverna kommer inte ihåg att de fått någon information om kunskapskrav. Eleverna uppger vidare att de inte heller har pratat om kunskapskrav, utom i något enstaka fall, vilket bekräftas av lärarna i årskurs 4–9. En lärare har däremot pratat med några elever om kunskapskraven och en lärare ger exempel på hur denne försöker åskådliggöra dem i sitt ämne. Det framkommer att lärarna i 4–9 själva anser att de skulle behöva informera årskurs 6 om grunderna för betygssättning i större utsträckning än vad de har gjort. Av intervju med rektorn framkommer att ledningen behöver förklara för lärarna vilka centrala innehåll som är kopplade till vilka kunskapskrav.

Information om elevens utveckling

Skolinspektionen bedömer att Grundskolan Äventyret brister i att eleverna och deras vårdnadshavare informeras om elevens utveckling i samtliga ämnen eleven får undervisning i. Utredningen visar att eleverna bara informeras skriftligt om sin utveckling i några ämnen. Avsaknaden av skriftlig dokumentation försvårar även för den lärare som vid utvecklingssamtalet har att förmedla elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Detta leder till att elevernas möjligheter att kunna ta ett personligt ansvar för sin kunskapsutveckling försvåras eftersom de inte har kunskap om var läraren bedömer att de befinner sig i ett antal av de ämnen de får undervisning i.

I skollagen anges att eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande ska informeras om elevens eller barnets utveckling. I skollagen anges vidare att läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång varje termin ska ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Enligt läroplanen ska läraren genom utvecklingssamtal och den individuella utvecklingsplanen främja elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling. Läraren ska utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Läraren ska med utgångspunkt i föräldrarnas önskemål fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och studiebehov.

Av Skolinspektionens utredning framkommer att eleverna och elevernas vårdnadshavare bara informeras om elevernas utveckling i några ämnen. Visserligen framkommer av huvudmannens inlämnade dokumentation och av intervjuer med elever att det hålls utvecklingssamtal en gång per termin. Av intervju med lärare som undervisar i årskurserna 4–9 framkommer dock att flera lärare inte fyller i hur eleverna utvecklas på skolans intranät, vilket enligt lärarna gör att det blir otydligt för eleverna var de befinner sig i sin kunskapsutveckling. Av intervjun med elever i årskurs 7 och 9 framkommer att det bara är i tre ämnen som resultaten förts in på intranätet medan övriga ämnen saknar resultat eller bedömningar. Även rektorn instämmer att lärarna i F-3 inte har kommit så långt med att dokumentera elevernas kunskapsutveckling och att några lärare i 4–9 är duktiga på att dokumentera kunskapsutvecklingen, men inte alla. Rektorn är medveten om att eleverna inte vet hur de ligger till i sina ämnen. Av dokumentstudier av planeringar av tematiska områden samt genomförande och bedömning av dessa framkommer att flera lärare har bedömt arbetena men att bara en lärare har skrivit in sina bedömningar på intranätet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Grundskolan Äventyrets verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Grundskolan Äventyret att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att inte alla elever tillförsäkras en miljö som präglas av studiero. Av utredningen framgår att det inte råder studiero på lektionerna i tillräcklig utsträckning. Vidare framgår att lokalernas utformning bidrar till att studieron brister eftersom kapprummen ligger i samma rum som lektioner bedrivs och elever som har lektion därför störs av elever som är på väg in eller ut från rast. För att elever ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden krävs en stimulerande lärandemiljö. Det finns alltså en tydlig koppling mellan studieron och den undervisning som bedrivs. Elevers rätt till en lärandemiljö där det råder studiero är även en likvärdighetsfråga då den har konsekvenser för möjligheterna att uppnå samtliga nationella mål.

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare, elevhälsa och rektor samt Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att det inte alltid råder studiero på lektionerna och att en bidragande orsak till detta är lokalernas utformning. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer är visserligen ljudnivån under de observerade lektionerna låg. Under en lektion störs dock en elev under hela lektionen av den elev som sitter bredvid, men lokalens utformning gör att detta inte uppmärksammas av lärarna. På en lektion ser Skolinspektionen exempel på hur lärare säger till elever som stör, men som sedan inte ingriper när eleven fortsätter att störa. Skolinspektionen ser också att elever som har prov störs av elever under provtillfället från en annan klass som lågmält klär på sig i kapprummet som är en del av klassrummet då de ska ut på rast. Elever uppger i intervjuerna att lektionerna genomförts på vanligt sätt, men att det varit lugnare än vanligt. En lärare beskriver också att den observerade lektionen varit lugnare än normalt, medan övriga lärare uppger att lektionen varit som de brukar vara. Av intervju med elevhälsan framkommer att skolan behöver organiseras och bedrivs i enlighet med de behov som eleverna faktiskt har och inte utifrån en önskan om hur eleverna borde vara. Enligt elevhälsans synpunkter på protokollet, som huvudmannen lämnat in, menar elevhälsan att det är för alla elever som de öppna lokalerna inte är bra samt att skolan inte är anpassad efter elever som har koncentrationsproblem eller uppmärksamhetsproblem. Av intervju med rektorn framkommer att skolenhetens ledning vet att det är ett problem att elevernas kapprum ligger inne i klassrummen, men tror att den öppna miljön kommer att fungera bättre om lektionerna blir mer intressanta. Rektorn uppger att studieron på lektionerna inte är tillräckligt bra. Av intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen anser att lokalernas utformning inte är ett "reellt" problem utan ett "mentalt" problem och att det handlar om lärarnas ledarskap i klassrummet och planering av undervisningen.

Även av Skolinspektionens intervju med elever i årskurs 4–6 framgår att inte alla lektioner präglas av studiero. I intervjun framkommer att de anser att studieron visserligen är bättre än förra läsåret, men att elever ofta springer omkring och att de upplever sig störda i sitt skolarbete. En elev är av uppfattningen att det förstör elevens möjligheter att få bra betyg.

Det framkommer även av Skolinspektionens enkäter som genomfördes våren 2017 att elever, vårdnadshavare och personal inte upplever att det råder tillräckligt god

studiero. I Skolinspektionens enkät som genomfördes våren 2017 svarade för få elever i årskurs fem för att andelen som upplever sig ha studiero ska redovisas. Däremot anges ett medelvärde som på båda frågorna är lägre än det sammanlagda värdet för alla elever som vid den tidpunkten besvarade enkäten. "Jag har studiero på lektionerna" har medelvärdet 5,9 (snittet är 6,3). För få elever i årskurs nio svarade för att andelen som upplever sig ha studiero ska redovisas. Däremot anges ett medelvärde på frågeområdet Studiero 5,3 (snittet är 5,2).

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Grundskolan Äventyrets verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Grundskolan Äventyret att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Eleverna erbjuds inte studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionen bedömer att Grundskolan Äventyret brister när det gäller att erbjuda studie- och yrkesvägledning för eleverna i årskurs 1–7. Utredningen visar att det finns en tanke från huvudmannen att det är lärarna som ska ta ansvaret för de studie- och yrkesvägledande insatserna för elever i de lägre årskurserna, men att lärarna inte genomför dessa. Detta leder till att eleverna i de lägre årskurserna inte får ta del av sådana insatser.

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Av läroplanen framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att samverka med skolor och arbetslivet utanför skolan utvecklas så att eleverna får konkreta erfarenheter av betydelse för deras val av fortsatt utbildning och yrkesinriktning samt att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning. Enligt läroplanen ska studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesvägledande insatser (Lgr11, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens utredning visar att skolans studie- och yrkesvägledning inriktas mot årskurs 8 och 9. I intervju med elever i årskurs 2–3 uppger en elev att de pratar om vad det finns för yrken ibland, men en annan elev säger att de aldrig gör detta. Två elever i samma intervjugrupp uppger att de var på en brandstation i förskoleklassen. De intervjuade eleverna kan dock inte komma ihåg att lärarna har pratat om olika arbeten eller att någon kommit och berättat om det inför klassen. Av intervju med elever i årskurs 7 och 9 framkommer att eleverna inte fick någon muntlig information om språkvalet, utan enbart skriftlig. De uppger också att studie- och yrkesvägledaren bara kommer och pratar med eleverna i årskurs 9 inför gymnasievalet. De har inte heller pratat med någon om vilka yrken som finns, varken med någon studie- och

yrkesvägledare eller med lärarna. Av intervju med rektorn framkommer att studie- och yrkesvägledaren har som uppdrag att i första hand vägleda eleverna när det gäller gymnasievalet, vilket berör årskurs 8 och 9. Eleverna fick inte någon muntlig information inför språkvalet, enligt rektorn. Rektorn anser att skolenhetens ledning behöver ta fram en mer tydlig plan för hur skolan arbetar med studie- och yrkesvägledningen för elevernas hela skoltid. I intervjun med rektorn framkommer även att skolan för fyra år sedan hade ett projekt där skolenhetens ledning gjorde en plan med riktade aktiviteter kring studie- och yrkesvägledningen, men sedan har ledningen inte kunnat upprätthålla den. Rektorn uppger även att skolan har spontana grejer som händer och som ingår i undervisningen men preciserar inte vad detta innebär. Av intervju med huvudmannen framkommer att studie- och yrkesvägledarens tid enbart räcker till årskurs 8 och 9, men huvudmannen är av uppfattningen att lärarna tar ansvaret att få in det i undervisningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Grundskolan Äventyrets verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Grundskolan Äventyret att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det systematiska kvalitetsarbetet avseende Grundskolan Äventyret brister såväl på enhetsnivå som på huvudmannanivå. Utredningen visar att uppföljningen av kunskapsresultaten för Grundskolan Äventyret är bristfällig och att analyser samt beslut om åtgärder med utgångspunkt från en uppföljning av kunskapsresultaten inte görs i tillräcklig utsträckning. Av Skolinspektionens utredning framgår att tryggheten och studieron dock följs upp och att lärare har gjort självutvärderingar vilka har analyserats.

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av förarbetena framgår att kvalitetsarbetet för att nå genomslag och leda till verkliga förbättringar måste vara brett förankrat hos bland annat personal. (Prop. 2009/10:165, s. 306 och 308)

Av Skolinspektionens utredning framgår att tryggheten och studieron följs upp och att lärare har gjort självutvärderingar vilka har analyserats. Enligt rektorn har de i nuläget inte alls kunnat prioritera arbetet med att utveckla kvalitetsarbetet, förutom att lärarna har genomfört vissa självutvärderingar och att man utifrån dessa genomfört vissa analyser av verksamheten. Rektorn uppger att dessa självutvärderingar dock inte har kopplats ihop med skolans kunskapsresultat. Även lärarna berättar i intervju att de gör en självvärdering utifrån vilken skolan bestämmer utvecklingsåtgärder och att rektorn

inte är ledande i det arbetet utan det kommer från lärarna. Rektorn uppger vidare att i dagsläget tittar skolenhetens ledning på trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning visar dock att uppföljningen av kunskapsresultaten är bristfällig och att analyser samt beslut om åtgärder med utgångspunkt från en uppföljning av kunskapsresultaten inte görs i tillräcklig utsträckning, varken på enhetsnivå eller på huvudmannanivå. Företrädare för huvudmannen uppger i intervju att skolan inte är tillräckligt bra på det systematiska kvalitetsarbetet. Huvudmannen begär in resultat om arbetsmiljö från rektorn. Vidare uppges att även om underlaget är litet pratar ordföranden och rektorn om det. Huvudmannen har en upplevelse av att undervisningen är bättre för de yngre eleverna än för de äldre och som en följd av det har huvudmannen påbörjat en intern utbildning av lärarna. Huvudmannen är medveten om att den bristande studieron förklaras med att lokalerna är problematiska, men håller inte med om den förklaringen, utan tror mer att det är ett "mentalt problem" än ett "reellt problem". Av intervju med rektorn framkommer att skolan i och för sig har en sammanställning av resultaten på intranätet, men att denna inte är komplett. Rektorn uppger att skolenhetens ledning arbetar med att göra kvalitetsarbetet mer systematiskt. Först nu har skolan haft basförutsättningar på plats. Av intervju med rektorn framgår att skolenhetens ledning har haft fokus på resultaten i vissa ämnen, till exempel i matematik, och skolenhetens ledning har försökt arbeta med matematiklektionerna för att "få in mer inspiration". Intervjuade lärare berättar att de inte följt upp och analyserat kunskapsresultaten på skolövergripande nivå och att det inte finns något system för det på skolan. Däremot följer lärarna upp sin egen grupps resultat och det har även hänt tidigare år att de på skolnivå har analyserat resultatet i något enstaka ämne.

Att det finns brister i enhetens och huvudmannens kvalitetsarbete framgår även av dokumentationen av kvalitetsarbetet. Inför tillsynen begärde Skolinspektionen in skolenhetens och huvudmannens dokumenterade kvalitetsarbete. Två dokument lämnades in, "Kvalitetsrapport för verksamhetsåret 2016/2017" och "Rapport Systematiskt kvalitetsarbete Grundskolan Äventyret 2016/2017". I "Kvalitetsrapport för verksamhetsåret 2016/2017" finns ett diagram över det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 fördelat på kön. Detta kommenteras i dokumentet med att det är svårt att dra några slutsatser då det är så få elever samt genom att förklara orsaken till några enstaka elevers låga resultat. I dokumentet finns inte i övrigt någon uppföljning av specifika ämnen eller årskurser. I "Rapport Systematiskt kvalitetsarbete Grundskolan Äventyret 2016/2017" rapporteras endast uppgifter gällande lärarnas arbete i arbetslaget, inte några kunskapsresultat. I dokumentet finns även en analys av uppgifterna gällande lärarnas arbete och åtgärder beskrivs såsom att skapa förutsättningar för kollegiala samtal och att ge lärarna inspiration till formativ bedömning.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Grundskolan Äventyrets verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Grundskolan Äventyret att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna*Språkvalet är för begränsat*

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Grundskolan Äventyret inte uppfyller skolförfattningarnas krav när det gäller erbjudandet av språkval. Utredningen visar att eleverna endast kan välja spanska som språkval.

Enligt skollagen ska det som ämnen finnas språkval (10 kap. 4 §). Enligt skolförordningen ska huvudmannen som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. Huvudmannen ska därutöver sträva efter att erbjuda andra språk som språkval (9 kap. 5 §).

Skolinspektionens utredning visar att eleverna vid valsituationen endast erbjuds spanska som språkval av huvudmannen. Enligt intervjuade elever har de enbart möjlighet att välja mellan spanska eller förstärkt engelska och svenska vid själva valet av språkval. Rektorn uppger att det stämmer att eleverna i själva valsituationen enbart erbjudits spanska som språkval. Rektorn uppger att det beror på att de i förväg genomfört en enkät för att ta reda på vilket intresse för olika språk som finns. Rektorn uppger att i enkäten ville två elever ha tyska och en elev ha franska och att det skulle finnas fler möjliga språkval att göra om fler elever i denna enkät uppgett ett intresse för andra språk än spanska. På blanketten för val av språkval står det "Hos oss kan du välja mellan språken spanska och fördjupning/förstärkning i engelska eller svenska".

Motivering till föreläggande som ingripande

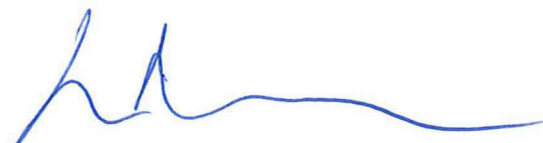
Då Grundskolan Äventyrets verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Grundskolan Äventyret att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Cindra Lindblom

Beslutsfattare

Lars-Henrik Bergström

Föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Grundskolan Äventyret

Fakta om Grundskolan Äventyret

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Stiftelsen Äventyret under hösten 2017. Grundskolan Äventyret besöktes av Skolinspektionen mellan den 23 november 2017 och den 28 november 2017.

Grundskolan Äventyret är en fristående grundskola med årskurserna F–9 belägen i Västerås kommun.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Äventyret med organisationsnummer 802426-2159.

Skolan har enligt beslut den 4 december 2009 (dnr 31–2009:1468) godkännande av och rätt till bidrag för en fristående förskoleklass och fristående grundskola årskurserna 1–6, under namnet Lillhagaskolan. Godkännandet gäller från den 1 januari 2010. Skolan har dessutom genom beslut (dnr 31–2010:6132) godkännande för årskurserna 7–9 för utbildning som startar efter den 30 juni 2011.

Verksamheten leds av en rektor och en biträdande rektor. Skolan har vid tidpunkten för Skolinspektionens tillsyn enligt uppgift från rektorn 149 elever.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Årskurs 3

I Skolverkets nationella statistik över de nationella ämnesproven som genomfördes läsåret 2015/16 framgår att på ämnesprovet i matematik är andelen elever som nått kravnivån 83,3–100,0 procent jämfört med rikets 87,7–94,9 på åtta av nio delar. På den nionde delen redovisas inte resultatet på Grundskolan Äventyret då det är färre än tio av 14 elever som nådde kravnivån, vilket motsvarar 64,3 procent eller lägre, att jämföra med riket där 80,3 procent når kravnivån. I ämnesprovet i svenska är andelen elever som nått kravnivån 76,9–100,0 procent, att jämföra med riket där 91,3–98,9 procent når kravnivån.

Årskurs 6

Resultatet på ämnesprovet i matematik redovisas inte då färre än 10 elever har gjort proven. På ämnesprovet i svenska är den genomsnittliga betygspoängen på de tre betygsdelarna 9,6–12,5 poäng. (Betygssteget F ger 0 poäng, E ger 10 poäng, D ger 12,5, C ger 15, B ger 17,5 och A ger 20 poäng. Den högsta möjliga provbetygspoängen är 20 poäng och det lägsta är 0 poäng.) På ämnesprovet i engelska är den genomsnittliga betygspoängen på de tre betygsdelarna 14,2–14,4 poäng.

Årskurs 9

Resultat från svenska, matematik, engelska, fysik och historia för 2015/16 redovisas ej då färre än 10 elever har gjort proven.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens enkät som genomfördes hösten 2016 svarade för få elever i årskurs fem för att andelen som upplever sig ha studiero och som känner sig trygga ska

redovisas. Däremot anges ett medelvärde som på båda frågorna är lägre än det sammanlagda värdet för alla elever som vid den tidpunkten besvarade enkäten. "Jag har studiero på lektionerna" har medelvärdet 5,9 (snittet är 6,3) och "Jag känner mig trygg i skolan" 7,3 (snittet är 8,3). För få elever i årskurs nio svarade för att andelen som upplever sig ha studiero och som känner sig trygga ska redovisas. Däremot anges ett medelvärde på frågeområdet Studiero 5,3 (snittet är 5,2) och Trygghet 8,6 (snittet är 7,9).